

Софија Филоненко

*Драуџ, вукодлак, леићећи змај: дискурс монструозној у савременом
украјинском крими-роману*

Сажетак

У савременој прози уочава се појава ширења жанровске формуле крими-романа тако што у класичан канон, који почива на логици, продиру елементи натприродног и ирационалног. Монструозни дискурс је често представљен у савременим украјинским детективским романима Владислава Ивченка, Богдана Коломијчука и Андрија Кокотјухе. Ослањајући се на националну фолклорну традицију и користећи заинтересованост читалаца за готику, они у формулу крими-романа укључују ликове чудовишта: вукодлака, вампира, змајева. На тај начин њихова дела се приближавају жанру мистичног трилера, где монструм наступа као туђ, односно непријатељ, злочинац или оружје у рукама злочинца, што је у складу са савременим трендом мешања жанрова крими-романа и хорора. Монструозан дискурс појачава егзотичност фабуле и авантуристичко начело у делима. У циклусу о пустоловинама „најбољег детектива империје“ Ивана Карповича Пидипригоре, писац Владимир Ивченко, представљајући чудовишта, разоткрива монструозно у државном уређењу Руске империје која не мари за животе људи и моралне вредности. У роману Андрија Кокотјухе *Пун месеци*, кроз мотив вукодлака приказује се проблем раздвајања и двоструког живота совјетског човека под окупационом владом, испољава се његова злочиначка природа. Напори да се направи „нови човек“ у СССР-у доводе до стварања монструма и у моралном и у физичком смислу. У историјским детективским романима Богдана Коломијчука, о авантурама лавовског комесара полиције Адама Вистовича, лов на вампире-драугре представља део авантуристичког сижеа и одговара урбанистичком миту о Лавову као граду мистике и тајни.

Кључне речи: украјинска књижевност, масовна књижевност, детектив, хорор, мистички / готички трилер, историјски детектив, чудовишта